

Datum

2024-02-16

Återrapport aktivitetsplan 2023
Samverkansnämnden
Sjukvårdsregion Mellansverige

Antagen av Samverkansnämnden datum 2024-02-16

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

Enligt Avtal om samverkan i Sjukvårdsregion Mellansverige ska en årlig aktivitetsplan knytas till Samverkansnämndens verksamhetsplan. Aktivitetsplanen sorteras utifrån avtalets fokusområden och nedan redovisas arbetet med planens aktiviteter under 2023.

Återrapport aktivitetsplan 2023

Verksamhet och utveckling

- Stödja arbetet med nationell nivåstrukturerings av hälso-och sjukvård och utveckla samverkan kring nationell högspecialiserad vård på sjukvårdsregional nivå

Nämnden har fortlöpande informerats om processen för nationell högspecialiserad vård (NHV). Den sjukvårdsregionala samverkansgruppen för nationell högspecialiserad vård har träffats fyra gånger och bland annat samverkat kring remissvar, i enlighet med den sjukvårdsregionala rutinen för NHV. I gruppen hålls alla fortlöpande informerade om pågående NHV-process och diskussioner förs om det sjukvårdsregionala perspektivet på kort och lång sikt. Region Örebro län har under året ansökt om ett NHV-tillstånd och Region Uppsala om fyra. Region Uppsala har under året beviljats sex tillstånd.

- Fortsätta utveckla erfarenhetsutbytet och etablera samverkan i regionernas arbete med God och nära vård

Under 2023 har erfarenhetsutbytet inom God och nära vård fortsatt och samverkan utvecklats ytterligare i sjukvårdsregionen.

Två nätverksträffar har arrangerats under året, med tema Ledarskap och förändringsledning och Faktabaserad styrning för omställning till Nära vård, samt presentation av goda exempel vid båda tillfällena.

Ledningsgruppen har haft workshop med temat Ledning och styrning, med fokus på fördjupning av utmaningarna, analys av nuläget, implementering av de nya arbetssätten och dialog om behovet av ytterligare samverkan i sjukvårdsregionen.

- Utredda och etablera samverkansmöjligheter inom krisberedskap och civilt försvar med fokus på hälso- och sjukvårdsfrågor

Nämnden fick på sitt decembermöte information om pågående arbete inom området krisberedskap och civilt försvar. Sjukvårdsregionen är bland annat representerade i arbetet med utredningen ”Kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap Dir. 2023:51”, samverkar med Mellersta civilområdet genom att regiondirektörsgruppen har möten med civilområdeschefen och övriga länsråd, ingår i hälso- och sjukvårdsdirektörernas nationella arbetsgrupp samt i Socialstyrelsens arbetsgrupper med regeringsuppdragen inom

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

området, ex. beredskapslager, uppdrag att skyndsamt stärka den nationella o regionala förmågan vid masskadehändelser, nyckeltalsberäkningar o dimensionerande målbilder, och utbildnings- och övningsverksamhet inom katastrofmedicin och civilt försvar.

Ledningsgruppen har beslutat starta en sjukvårdsregional arbetsgrupp kopplat till arbetet med masskadeplaner.

- Utveckla forskningssamverkan inom sjukvårdsregionen
Forskningssamverkan har fortsatt utvecklas på flera nivåer under 2023. Forskningssamverkan sker bl.a. genom forskningsprojekt. Ett hundratal forskningsprojekt pågår som finansieras av sjukvårdsregionala forskningsrådet, exempel på fler sådana projekt finns på Samverkansnämndens webbplats: [Forskning i samverkan - Sjukvårdsregion Mellansverige \(sjukvardsregionmellansverige.se\)](https://www.sjukvardsregionmellansverige.se).
Under året har en kommunikationsinsats gjorts för att sprida resultat från forskning med syfte att beskriva hur forskning bidrar till evidensbaserad och jämlik vård och hur det kommer till nytta för patient och befolkning. Forskningssamverkan sker också på ledningsnivå, där forskningsdirektörer utgör ledningsgruppen för sjukvårdsregion Mellansveriges arbete med forskningsinfrastruktur och forskningsprojekt samt är regional samverkansgrupp för forskning inom kunskapsstyrningssystemet.
- Fortsätta utveckla arbetet med sjukvårdsregional nivåstrukturering
Struktureringen av vården ska säkerställa en god arbetsfördelning mellan universitetssjukhus och övriga sjukhus. Under året har inga nya områden för sjukvårdsregional nivåstrukturering hanterats. En process för hantering finns beslutad vid behov. Under året har i stället fokus varit produktionssamverkan.
- Utveckla och stärka produktionssamarbetet i sjukvårdsregionen
Produktionsplaneringsgruppen har under året bland annat tagit fram en produktionsplan för den högspecialiserade vård som ska bedrivas på Universitetssjukhusen i sjukvårdsregionen, haft kontinuerliga avstämningsmöten beträffande aktuellt läge inom respektive region och om det finns möjligheter att hjälpa varandra beträffande vårdplatssituationen och utarbetat ett förslag till revidering av gruppens uppdrag med syfte att nå fler konkreta resultat.
Flera verksamheter har hjälpts åt i samband med att någon av regionerna haft bristsituation, exempelvis inom hematologi och onkologi.
Under året har avtal tecknats gällande samverkan inom onkologi mellan Region Sörmland och Region Uppsala.

Kunskapsstyrning

- Fortsatt utveckling av det nationella systemet för kunskapsstyrning på sjukvårdsregional nivå tillsammans med kommunerna
Under året har den sjukvårdsregionala ärendehanteringsprocessen kopplat till Styrgruppen för nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård, SKS, och dess beredningsgrupp förtydligats och arbetet med att skapa en förvaltning av det sjukvårdsregionala värdskaupsuppdraget har påbörjats. En budskapsplattform har tagits fram och revidering av uppdragsbeskrivningar pågår för att förtydliga den sjukvårdsregionala nivån i kunskapsstyrningssystemet.
- Utveckla värdskaupsuppdragets olika delar, ex. implementering, uppföljning och analys
Sjukvårdsregion Mellansverige har under året fortsatt stödja de fyra nationella programområden (NPO) som sjukvårdsregionen har värdskaup för; Äldres hälsa och palliativ vård, Hjärta- och kärlsjukdomar, Akut vård och Öron-, näsa- och halssjukdomar. Den sjukvårdsregionala samordnaren har regelbundna avstämningar med processledare och ordförande, samt deltar i nationella forum relevanta för värdskaupsuppdraget. Värdskaupmötena har hållits med kunskapsstyrningsgrupp, ordförande och processledare för de fyra nationella programområden Mellansverige värdskaup för, samt representanter för värdskaupstödet i form av HTA/litteratursökning, hälsoekonomi samt uppföljning och analys.
- Utveckla och sprida personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp
De sjukvårdsregionala programområdena, RPO, har samverkat och delat med sig av erfarenheter kring implementering av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp, exempelvis anordnades ett sjukvårdsregionalt digitalt seminarium med fokus på implementering av kunskapsstöd kopplat till levnadsvanor.
- Uppföljning och analys av medicinska resultat på sjukvårdsregional och nationell nivå med syfte att förbättra kvaliteten och jämlikheten av vården i sjukvårdsregionen
Sjukvårdsregionala samverkansgruppen, RSG, för Uppföljning och analys har under året arbetat med att bistå de nationella programområden, NPO, Mellansverige är värdskaup för i deras arbete med exempelvis NPO-rapporter och indikatorer för att följa upp olika kunskapsstöd. Sjukvårdsregionen bidrar även med representanter i det nationella indikatorarbetet gällande personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

Sjukvårdsregionala forum för dialog i frågor som rör nationell samverkan inom data och analys har etablerats av sjukvårdsregionens representant i den nationella samverkansgruppen, NSG, Data och analys.

Arbetet med data och analys inom det nationella kunskapsstyrningssystemet presenterades på Samverkansnämndens sammanträde i december.

Den sjukvårdsregionala samverkansgruppen, RSG, Strukturerad vårdinformation har under året samordnat regionernas arbete för en mer enhetlig informationsstruktur.

Utbildning och kompetensförsörjning

- Stödja utvecklingen av arbetet i Regionalt vårdkompetensråd Mellansverige
Aktiviteter inom Regionalt vårdkompetensråd Mellansverige samordnas med aktiviteter inom området för Samverkansnämnden. Med ett aktivt deltagande drivs frågor, via det regionala vårdkompetensrådet, som gynnar samverkan i Mellansverige. Representationen i rådet säkerställer ett brett stöd från regionerna och aktiva deltagare i rådets arbetsgrupper. Nämnden har löpande uppdaterats på arbetet.
Samverkansnämndens kansli utgör rådets administrativa stöd.
- Följa arbetet med att utveckla gemensam modell för att kartlägga och prognosticera kompetensbehov, samt utveckla former för gemensam kompetensförsörjning via det Regionala vårdkompetensrådet
Kompetensförsörjningsgruppens rapport om sjukvårdsregionens 12 bristkompetenser utgör en utgångspunkt för planeringen av kompetensbehovet framåt. Rapporten kopplar väl till det Nationella vårdkompetensrådets arbete med regeringsuppdraget om en Nationell plan för hälso och sjukvårdens kompetensförsörjning. Den nationella planen redovisas under våren/sommaren 2024.
Under året har flera grupper inom sjukvårdsregionen haft kunskapsutbyte kring hyrbemanningsfrågor och tolkning av arbetstidsdirektivet.
- Utveckla den gemensamma dialogen med sjukvårdsregionens lärosäten
Forum för att utveckla dialogen kring de frågor som berör regioner och lärosäten etableras under 2024.

Digitalisering och e-hälsa

- Utveckla samverkan övergripande kring ledningssystem för informationssäkerhet, dataskydd och cybersäkerhet, samt utveckla stöd till att informationssäkerhet ska beaktas vid utveckling/förändringar i organisation, system och tjänster.

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

Informationssäkerhetsgruppen har under året påbörjat en inventering av ledningssystem för informationssäkerhet. Inventeringen har utgått ifrån kraven i den nya ISO 27000 standarden. Detta i syfte att dels få en bättre intern kontroll på vad som finns och vad som saknas, dels att kunna samverka och samarbeta i de delar där behov finns utifrån inventeringens resultat. Ett arbete har även påbörjats med att ta fram ett stödmaterial för egenvårdsapplikationer/ monitorering i molntjänster. Vidare har ett arbete genomförts i syfte att definiera vilka riskanalyser som krävs enligt lag och vad dessa ska innehålla. Det pågår kontinuerligt en samverkan i aktuella informationssäkerhetsfrågor i de deltagande regionerna.

- Samarbeta i utvecklingen av gemensamt vårdinformationsstöd och e-hälsotjänster

Ledningsgruppen har under året uppdaterat varandra om pågående byte av vårdinformationssystem i fyra av regionerna.

Nämnden fick på sitt decembermöte information om utvecklingen av arbetet med Min vård Gävleborg, en digital väg in till vården för invånarna.

Övriga samverkansfrågor som löpande initieras och hanteras

- Fortsätta utveckla transparens och tillit i det sjukvårdsregionala arbetet
Nämndens arbetsutskott träffade under våren regiondirektörsgrupp och ledningsgrupp för att diskutera prioriterade frågor och vikten av transparens och tillit i det sjukvårdsregionala arbetet.
Regiondirektörsgruppen har under året, tillsammans med direktörsgrupperna, träffats för att utveckla samverkan med transparens och tillit. Ledningsgruppen har träffat alla arbetsgrupper och verksamhetschefsgupper för att öka kunskap, transparens och tillit i det sjukvårdsregionala arbetet. Sammanfattningsvis är det en god utveckling i gruppernas arbete.
- Aktivt delta i nationella samverkansorgan/grupper
Utsedda politiker och tjänstemän har aktivt deltagit i bland annat Nämnden för nationell högspecialiserad vård, Kommunalförbundet avancerad strålbehandling, Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg, Inera, Huvudmannagruppen för statlig kunskapsstyrning, Styrgrupp för kunskapsstyrning i samverkan, nationella programråd och samverkansgrupper, Nationella vårdkompetensrådet, Nationella screeningrådet, RCC i samverkan och Kommittén för klinisk behandlingsforskning. Nämnden har löpande fått rapport om arbetet på sina möten.

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

Ärenden inom Nämnden för nationell högspecialiserad vård, Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg, Nationella screeningrådet, Kommunalförbundet avancerad strålbehandling, Inera AB och Huvudmannagruppen för statlig kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård avrapporteras kontinuerligt till samverkansnämnden

- Agera gemensamt och samverka i så stor utsträckning som möjligt, ex. gemensamma remissvar, upphandlingar, köp av vård utom sjukvårdsregionen och investeringar

Rutin för sjukvårdsregional hantering av SOU-yttranden har följts när så bedömts lämpligt. Samverkansnämndens kansli har regelbundet stöttat fokuserade dialoger mellan sjukvårdsregionala handläggare och sakkunniga. Remisskonferenser syftar till att öka transparensen och förståelsen för regionernas rutiner, vägval och utmaningar och de har i flera fall bidragit till en samsyn om vilka delar i yttranden som kan och bör tryckas på och lyftas unisont. Under året har flera ärenden följt denna rutin och ett antal remisskonferenser har genomförts.

Upphandlingsgruppen har under året verkat för en fortsatt samverkan kring gemensamma upphandlingar samt fortsatt arbeta för att flera upphandlingsområden genomförs gemensamt, bland annat har ett chefsforum införts i samverkansarbetet vars syfte är att öka fokus på att utveckla nya som befintliga upphandlingsområden inom samverkan. Till en början har fyra upphandlingsområden (Medicinsk teknik, Entreprenad, Hjälpmedel samt Administrativa tjänster) valts ut.

Sjukvårdsregion Mellansverige är representerade i de Nationella nätverken Lfu (Ledningsnätverket för regionernas upphandling), SKR samordning för inköp och det Nationella kansliet för hållbar upphandling. Sjukvårdsregionen har under året fortsatt bidra med 0,5 resurs i det nationella avtalsarbetet med bemanningstjänster inom vården.

Vårdavtalsgruppen förde under 2022 dialog om ett eventuellt gemensamt sjukvårdsregionalt avtal med Karolinska Universitetssjukhuset. Under 2023 har ingen återkoppling kommit från Karolinska och arbete med gemensamt avtal har lagts ner. De fyra regioner som har befintliga avtal med Karolinska Universitetssjukhuset använder de enligt plan.

- Bidra till att öka kunskapen om samverkansavtalets innebörd i sjukvårdsregionens regioner

I arbetet med att ta fram förslag på Verksamhetsplan 2025–2028 och aktivitetsplan 2025 har Ledningsgruppen träffat representanter från samtliga verksamhetschefsgupper och övriga arbetsgrupper kopplade till Ledningsgruppen för att inventera prioriterade samverkansfrågor kopplat till samverkansavtalet.

Upprättare
Eva-Lena Aspetorp
Samverkansnämndens kansli

Datum
2024-02-16

Kanslirepresentanterna har kontinuerlig dialog med representanter i samverkansnämndens grupperingar i syfte att öka kännedom om och samordning i sjukvårdsregionala frågor.

- Utarbetande av sjukvårdsregional prislista 2024
I december beslutade nämnden om en sjukvårdsregional prislista för 2022.
- Utarbета aktivitetsplan Samverkansnämnden 2024
Nämnden beslutade om Aktivitetsplan 2024 på sitt decembermöte.